

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 2.

V četrtek 16. svečana 1854.

Tečaj VII.

Barbana.

V lagunah, ki se kmali blizu Devina začnajo, je več manjših in večih otokov, na katerih ali nič ne vidiš, kakor le kako slamnato kočico ubozih ribčev, ali pa kako prestaro zidovje, ki te na starodavne čase spominja, v katerih je Oglej še v celi svoji slavi bil za mogočnim Rimam prvo mesto zahodnega sveta: le redko vidiš tu prave, redne stanovašča ljudi, ali celo cele vasi ali terge, še redkejši pa rodovitne njive ali sadno drevje. Kamer se ozreš, ne vidiš družiga, kot neizmerno morje na jugu, ki vedno priteka in odteka, ter sadaj vse lagune polni tako, da le naj večji otoki še malo iz vode molé; sadaj pa odteka ti mnogo poprej z vodo pokritiga sveta kaže, kjer pa nič družiga ne raste, kakor neki morski mah in neka posebna trava. Na zapadu imaš pred sabo tje do čudolepih Benetk se stegajoče vedno enake lagune, kjer se vodotoki ali kanali, po katerih se hitri čolni gibajo in urno sučejo, na vse strani vijejo in krivijo, in celi ta čudni kraj kakor z nekako mrežo prepletajo; in le v silni dalji zagledaš kako vasico, od kodar se ti beli zvonik prijazno naproti bliši. Pogledaš pak na izhod in na severno stran, kak veličasten pogled! — tu vidiš goli kamnati Kras, na čigar podnožji lepo mesto Terst sloni; tam vidiš pred sabo silo rodovitne nižave Goriške in Benečanske Furlanije, lep začetek neizmernih talianskih planjav, kjer ti rumene žitne polja in sladki sad visoko izpeljanih tert vabivno naproti migljajo. Nad tem poljem se malo po malo pred tvojimi v ta lepí pogled zamaknjenimi očmi vzdigajo mikavni vinogradi rajske Goriških Berd po nizkih, proti severju zmiram višej se prizdigajočih gričih, in nad njimi ti čarovni obzor zapirajo z modrim meglevjem zakrite predgorja julijskih planin, iz katerih in med katerimi se dereča bistra Soča ročno vije, dokler malo nad prijazno Gorico na lepo široko polje ne stopi, in se mirniši dalje pomika do sinjiga morja. Zali hribci, žoltozeleni vinogradi in cveteče polja, bele, čedne vasice z zalimi cerkvami, ki jih verh vsakiga teh hribov zagledaš: vse to te zaziblje v prijetne sanjarije, da komaj čutiš in vidiš, da si v ozkim, slabim čolnu sredi nezmer-nih lagun, v katerim se urno oddaljuješ od suhe zemlje, ki si jo pred kratkim blizu sadajnega Ogleja zapustil. In glej! pred tabo nekaj iz vode moli, kar kmali spoznaš, da mora biti otočič, na katerim brez težave neke ostarele poslopja zagledaš. „Kaj je pa to?“ poprašaš začuden resnoba brodnika. „Barbana“, je kratki odgovor krepkiga, začerneliga moža, ki tvoj čoln, v katerim mirno sediš,

tako ročno suče, da vsaki lahko spozna, da je to njegovo vsakdanje opravilo.

Barbana je podolgato okrogel otočič sredi lagun, čez poldrugo uro od sadajnega Ogleja, blizu pol ure od morja; kjer je nar daljši od eniga brega do družiga, je malo več čez en dober strelaj dolg, širok pa še toliko ne; akoravno pa tako majhen, slovi vendar že od starodavnih časov, posebno pa od 582. leta po Kristusovim rojstvu zavoljo imenitne Božje poti k Materi Božji, ktere stara in čudovita podoba se tukaj v zali cerkvici pobožno časti. Med Slovenci, ako izjamemo bližnje Goriške Slovence, mende nobeden nič ne vé od te Božje poti; toliko bolj pa je znana mornarjem in pa Laham, ki pogosto sem romajo. Zgodovinarjem pa ni celo neznana ta imenitna cerkev, ker jo beremo v več zgodovinskih knjigah omenjeno. Njo opisuje Ugheli v svojim „*Italia sacra fol. 38. in vita Eliæ patriarchæ*“, kteri nam še to posebnost od tega otoka pové, da se Barbana imenuje od tod, ker je prvi varh te cerkve se klical Barban. (*Hic patriarcha Elias — tako piše Ugheli — non procul a Gradu monasterium monachorum in honorem sanctæ Mariæ instituit, ubi sibi revelatum fuerat a beata Virgine Christi Matre: quod Barbanam nuncupavit, quia vir Barbanus nomine ibi constitutus primus abbas.*) — Od ravno te Barbane so tudi še obsirno pisali: Henrik Palladio, in Janez Francisek Palladio v svojim „*Istoria della provincia del Friuli P. I. l. I. P. Coronelli*“ franciskan v svojim „*Biblioteca nr. 1007. pag. 306. lett. Barbana*“; P. Aleksander Morosini je v Parmi na svitlo dal „*Istoria delle Immagini più miracolose e celebri di Maria Vergine di tutto l'Universo*“, v katerim delu govori tudi obsirno od naše Matere Božje Barbanske: in več družih enakih pisavcov. Iz teh je povzeta mala knjižica v Vidmu natisnjena 1841 pod naslovom: „*Istoria dell' origine della chiesa dedicata a M. V. SS. nell' isola di Barbana l' anno 582*“.

Na severnoizhodni strani tega otočica se vzdiguje staro poslopje, namreč samostan s prizidano lepo, tode ne prebogato cerkvico, in s tremi ali štirimi drugimi hišami, ki se pa cerkve in samostana derže. Tu prebiva en duhovnik kot varh otoka in cerkve, da pobožne romarje sprejema in jim v duhovskih zadevah streže; on stanuje v samostanu, in se kliče podvodja (vice-rettore) tega svetišča, čigar verhovni glavar in vodja so Goriški veliki škof sami. Ima pa navadno, ker on sam ne more vsiga opravljati, še eniga družiga duhovnika za svojiga pomočnika, in o posebnih priložnostih, kadar so večji shodi, posebno poleti, mu hodijo po-

magat se od Flumizelske fare in od družih bližnjih krajev duhovniki. Shodi pa pri tej cerkvi, lahko rečem, niso nič manj veliki in mnogostevilni, kakor na Sveti Gori pri Gorici, in to se posebno poleti godi, ko Lah od vsih krajev, bližnjih in daljnih, v Barbano vkup vrejo, v procesijah s svojimi duhovniki vred, ki romarje vodijo, in z njimi tudi popoti že sveti roženkranc in litanije Matere Božje na glas prepevajo, dokler do otoka samiga ne pridejo, kjer se koj vsi naravnost v cerkev podajo. Pač je lepo viditi in slišati, kadar so kak popoldan poleti vse lagune med *Belvederam*, *Oglejem*, *Gradom in Barbano* napolnjene s čolni, ki se s pobožnimi romarji, ki nosijo svoje bandera in križe, med moljenjem in glasnim prepevanjem proti otoku pomikajo! Na tавzente jih duhovniki tam spovedajo in obhajajo, ter v sercu potolažene domu pošiljajo. Naj reče kdo kar hoče od Božjih potov, to je gotovo, de, akoravno se morebiti tu pa tam kaka napaka primeri, se vender na njih mnogo dobrega godi in vidi, kar pravimu kristjanu serčno radost vzrokovati more. Tode pustimo to in enake premišlovanja, in preglejmo v kratkim zgodovino tega dovolj imenitniga otočica, ter njegove cerkve in njegoviga samostana.

Po besedah zgorej omenjenih pisavcov je bil na tem otoku v starih časih, ko je bilo mesto Oglej se mogočno, lazaret tega mesta; ladje in barke, ki so iz ptujih krajev sem dohajale, so tukaj ostajale, preden so smele bližej do mesta samiga. Ko je pa okoli leta 582 po Kristusovim rojstvu enkrat strašen vihar na morji vstal, in se je bilo morje tako narastlo, de je celi ta otok pokrilo, so vsi zidovi tega lazareta na enkrat se zrušili in v strašne valove pogreznili: verh teh valov pa so mornarji zagledali plavati precej veliko podobo Matere Božje, katera je po tem, ko je vihar potihnil in voda se zopet znižala, na tem otoku obstala. Ravno tam, kjer se dan današnji na otoku majhna kapelica (*capitello*) na južnim bregu blizu dvajset korakov od cerkve vidi, je bila, po ustmenim sporočilu, leta podoba najdena. Vse ljudstvo je začelo to podobo precej visoko častiti, in tadašnji Oglejski patriarh, Elia, po rodu grek, je željam pobožniga ljudstva s tim ustregel, de je naj pred ravno omenjeno kapelico sozidati dal na mestu, kjer je bila podoba najdena, de se je ta podoba začasno v nji shranila: potem pa je rekel sozidati cerkev, v katero je bila rečena podoba z naj bolj mogočo slovesnostjo, spremljena od neštevilniga ljudstva, ki se je bilo k temu svetimu opravilu od vsih krajev sošlo, prenesena in na veliki altar postavljena, kjer se casti se dan današnji. In od toga časa romajo na ta otok vsako leto na tавzente pobožni kristjani iz vsih bližnjih in daljnih krajev, iz Benečanskiga, Goriskiga, in Terzaškiga, iz Istrie in Dalmacije: tudi Gorški Slovenci hodijo pogostoma na to Božjo pot, posebno taki, ki oba tukaj navadna jezika, lasko namreč in slovensko, razumevajo in govoré, ker so duhovni, ki na Barbani Božjo službo opravljajo, navadno sami terdi Lah. Pred vsimi pak imajo v casti Barbansko Mater Božjo mornarji, kteri ji tudi o času hudih viharjev na širokim morji, kadar so v nevarnosti poginili, mnogokrat obljube delajo, ter ne malo milodarov na ta otok znašajo. Marsikteri si je tukaj ze zdravje na duši in na telesu pridobil, in mnogo milost je Bog na prošnje nebeske Matere, ki se na Barbani časti, pravim njenim castivcem posebno v nevarnostih na morji

podelil, kar pričajo mnoge obljubljene tablice, ki se po stenah te cerkve razobešene vidijo.

Ko je zgorej pohvaljeni patriarh Elia vidil, s koliko pobožnostjo in kako pogosto verni kristjani iz vsih krajev Mater Božjo na ta otok častit hodijo, je hotel tem pobožnim romarjem tudi mogočnost in priložnost dati, sveta zakramenta pokore in presvetiga Rešnjiga Telesa prejemati, de bi na duši očišeni tolikanj dopadljivši tukaj Bogu služili in njegovo prečisto Mater, nebesko kraljico Mario, vredniši castili: ker si je mislil, in po pravici, de bode to verne še bolj na to Božjo pot vabilo, in de bo po tem takim Božja čast bolj poviksana. Z milodari, ki so jih verni vkup znosili, prizida cerkvi v ta namen še precej prostorno poslopje, de bi v njem redovniški duhovni stanovali, ki bi otok in cerkev Matere Božje v svoje varstvo vzeli, pobožnim romarjem potrebne duhovne pomoči delili, in jih v tem poslopju pod streho jemali. Pervi opat ali varh tega samostana se je po Ugheliu klical *Barbanus*, in od njega, kakor smo že zgoraj povedali, se je ta otok začel klicati „*insula Barbana*“. Menihi pa, ki so tukaj poslej to cerkev oskerbovali, so bili častiti očetje franciskani, podložni samostanu franciskanskimu v *Starim mestu* (*Cedadu*.) Sadaj pa že zdavno ni več menihov v tem samostanu; od časov francozkih vojsk sem oskerbujejo to cerkev Matere Božje svetovni duhovni, navadno en varh z enim kaplanom, kakor je bilo že zgoraj povedano, kterimu o velikih shodih duhovni bližnjih krajev pomagat hodijo.

K vsimu temu pristavim še to, kar beremo v zgoraj omenjeni, v Vidmu 1841 tiskani knjižici: „*Istoria dell' origine ecc. di Barbana*“ str. 8—12. „Mnogi veljavni pisatelji so pisali od te prikazni Matere Božje, tode ta naš popis, ki smo ga tu podali, je naj bolj vreden vere, ker je povzet iz stare listine, ki se hrani v listinišu (arhivu) tega samostana. V tej listini se tudi bere, de perst tega otoka je čuda dober pomoček zoper rane, tvore in druge enake bolezni, posebno pa zoper pičenje kač in družih strupenih žival, ki se nahajajo mnogostevilne po vsih bližnjih otokih okoli in okoli, na otoku Barbanskim pa ni nobeden nikoli nobene strupene živali vidil. In ko so nekteri čudno moč persti tega otoka skusati hotli, in zato sabo sem prinesli takih strupenih žival, so te strupenine precej pocerkale, ko so na Barbanski otok prišle. To spricuje tudi naslednja prigodba, ki se vidi malana na zidu v kapelici te blažene Device. Enkrat namreč, ko je bil na tem otoku ravno silno velik shod ljudi, je neki goljuf bil sabo prinesel skatlo polno strupenih gadov: ali kakor hitro so gadi začutili zrak tega svetisa, so na enkrat vsi poginili. Čudež presvete Device, ktera noče, de, kjer Ona obilne gnade in milosti deli v duhovno življenje svojih častivcov, bi bile tudi živali, ki s svojim trupam smert ljudem zavdajajo. — Ko se je ta prigodba razglasila, so začenjali pobožni romarji z živo vero in s terdnim zaupanjem jemati od te persti, in so jo sabo na svoj dom odnašali (kar se vedno še godi), kjer so jo trosili po svojih njivah; in pravijo, de, akoravno daleč od otoka odnešena, ta perst vender vedno svojo čudno moč ohrani. Pripovedajo se tudi še drugi čudoviti prigodki, ki jih pa tukaj ne bomo ponavljali, le to samo rečemo, de je ta perst dobila tako moč mende od kervi tolikanj svetih marternikov, ki so o časih Rimljanov na tem otoku svojo kri prelili v potenje Jezusove vere. — Tako govori ta knjižica

Jaz pristavim le to, da se res na Barbani nikoli nobena strupenina ne vidi; ali je pa vse res, kar ljudje od tukaj storjenih čudežev govorijo, ali ne, tega ne bom jaz razsojeval, pobožni bravec teh verstic naj si od tega sam misli, kar mu je ljubo, in kar mu vdihuje njegova vera in njegova kersanska zavest. — S.

Šolski bratje v Aleksandrii.

Ker je poslednjič „Danica“ šolske brate v misel vzela, mi to priložnost da, tudi od šolskih bratov v Aleksandrii povedati, kolikor sim ob kratkim vidil, in slišal praviti. V tem mestu ti močje, ki so iz Francoskiga peršli, že eno dobro leto, če ne več, z velikim pridam mladost učē. Učēniki so po snovinah razdeljeni, za kar je kateri nar bolj pripravin, ter učijo, nekteri brati, nekteri pisati, zopet drugi številiti (rajtati), kersanski nauk, jezike, godbo, risarstvo, in kar je sicer mladosti potrebna ali sploh koristna. Obleko imajo nekoliko mem družih ljudi razločno, namreč dolge černe talarje, skorj kakor usmiljeni bratje, in okoli vratu nekake kolare. Živē močno pobožno in spodbudno; vsako jutro ob štirih vstanejo ter roženkranc in druge svoje molitve obmolijo, po tem se na uk pripravljajo. V svojim obnašanji so pri ljudni, pa modri in resnotni, imajo svojiga sprednika, kterimu so za čas svoje obljube podložni, ktero le za nekaj let storē, in potlej obnovē, ako se ne ločijo. Ker si ti ubožni močje v Aleksandrii lastniga poslopja niso mogli oskerbeti, so jim častiti OO. Franciskani toliko prostora v samostanu odkazali, kolikor ga je za šole in v njih prebivanje ravno treba, dokler si ne bodo svojiga lastniga prebivališa napravili ali kako pridobiti zamogli. Ravno proti koncu listopada p. l. je bil šolskobratovski sprednik iz Aleksandrije tudi v Kairo na ogled peršel ter se je z ondotnimi OO. Franciskani pomenil, kako bi se ondi zamogli imenovani učēniki ustanoviti in šole začeti. Tudi ondotni patri so bili sklenili s svojiga posestva, ktero je vstric samostana, dobrotnim bratom prostor dati, da katoličani, ki jih je do 4000 v tem poglavitnim mestu, redne šole zadobijo. Na prizadevanje Franciskarjev, in od njih povabljeni, so tedaj v teh velicih mestih šolski bratje začeli učiti, v kterih pa nobenih velicih, ne latinskih, ne družih šol, ne turskih ne kersanskih ni bilo, in ni. Za male šole so patri dosihmal sami storili, kolikor jim je poleg pastirstva in družih opravil tesni čas perпусти. Ako se kdo hoče pa za duhovstvo ali sploh kaj več učiti, mora na Laško ali drugam iti. Dekliško mladost učijo v Aleksandrii usmiljene sestre, v Kairi pa nune (se mi zdi, da) „dobriga Pastirja“. — Kar učilo in učilno tiče, imajo nekteri otroci, ali tudi že precej odraseni mladenčci, stanovanje in zvež pri bratih, drugi gredo le samo na večer domū, sicer so celi dan pod učenskim varstvom; nektere učijo zastonj, drugi plačujejo. V cerkvi so učēniki z učenci vred pri vsih očitnih opravilih in molitvah, ob nedeljah vselej pri veliki masi na očitnim kraju. Lepo in spodbudljivo je gledati, s koliko pobožnim in ponižnim obnašanjem pri tacih slovesnostih učēniki svojim učencam s kersanskim zgledam svetijo. Učenci so vajeni na vse očitne pobožnosti, in jih iz svojih molitvavnic na glas spremljajo; tako p. se ondi v grudno očitno obhaja osem-dnevna pobožnost brezmadežna spočetja Marije

Device, ter so tudi popoldan pete litanije z družimi molitvami, predglasi (antifonami), odgovori itd. tega časa, pri kterih so učēniki z učenci vred vsak dan pričujoči bili, peli, odgovarjali ter razodevali, da jih njih bogoljubni učēniki vsiga tega tudi v šoli poprej vadijo. Enak trud, se ve, da ni brez nebeskiga blagoslova; otročice in mladenčice sim vidil vselej zbužene in vesele, z velikim radovanjem so pogosto v večernim hladu pred samostanom skakljali, in nekteri tudi v gimnastiki dočudno urnost skazovali; učēnike in patre zares prav po sinovsko zaupljivo ljubijo in v svojim obnašanji priprosto nedolžnost razodevajo, — šolski bratje pa so po celi Aleksandrii ljubljani in spoštovani, in njih sloves še dalje seže, zlasti v kraje, od kodar učence — tudi pluje imajo. J.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Imenik duhovšine Ljubljanske škofije, ki je te dni na svitlo prišel, povē, da je v imenovani škofiji 508.672 duš, korarjev v Ljubljani 8, v Novim mestu 4, dušnih pastirjev 582, takih, ki opravljajo druge očitne službe 18, v pokoju jih je 56, brez službe 7, minihov 47, vsih duhovnov 722; čez 50 let v duhovskim stanu jih je 12, nar dalj časa v sokočastiti gospod korar Stefan Grisoni, rojen na Sardiniskim 11. pros. 1775, v mašnika posvečen 23. grudna 1797; nar večji starost ima pa častiti gosp. Simon Smid, rojen 23. kozop. 1770, v mašnika posvečen 27. grudna 1801. V družih škofijah živi 21 duhovnov, in sicer: v Dunajski 3, v Goriski 2, v Zagrebaški 2, v Sekavski 3, v Terzaški 1, v Dalmaciji 1, na Ogerskim 1, v Moravii 1, v Ameriki 3, v Afriki 4. Bogoslovcev je 79, Alojzjancov 60. Umerlo je lani 23 duhovnov. Cerkev in kapel je 1470. Opomnimo le še, kar je bilo že enkrat povedano, da je letas petdeseto leto, od kar so naš milostivi knez in škof mašnikovo posvečenje prejeli, in 30. leto, od kar so škof.

○ Očitno spraševanje v tukajšnih dekliskih šolah bo 20., 21. in 22. svečana, v zglednih velikih šolah pa 23., 24., 25. svečana, in za tiste učence, ki se doma učē, 3. in 4. sušca.

Iz Mirne 12. feb. Gruden. — 31. dan januarja je bil za Trebansko stran vesel in imeniten: precastiti gospod škof Friderik Baraga so po dolgi ločitvi svojo zlahto in rojstni kraj zopet obiskali. Visoko častiti g. Jozef Rozman, tehant, in blagorodni gosp. okrajni glavar Vesel z drugimi gospodi so jim dalec naproti šli, in jih po priserčnim pozdravljenju med gromenjem možnarjev in zvonenjem v farno cerkev in od tod v njih nekdanji Trebanski grad pospremili. Na svečenični dan so sveče blagoslovili, od ubožtva prav ganljivo pridigali in v škofovski obleki veliko sv. maso peli, kjer jim je obilno zbrana duhovšina stregla. Ljudstva se je bilo od bližnjih in daljnih far tolko seslo, da ni bila le sicer prostorna cerkev, ampak tudi pokopališče okoli cerkve z ljudmi natlačeno.

Po sv. masi so imeli še v nemškem jeziku lep govor od 7 darov sv. Duha in potem so sina svojiga stričnika birmali.

Drugi dan so precast. gosp. škof v Dobernice šli, obiskat kraj svojiga duhovniga prerorenja, tam so bili namreč keršeni. Veliko ljudstva je bilo zbraniga v cerkvi in vse pričujoče verne in duhovne je jok posilil, ko so precastiti gospod škof na kolena padli in pri kerstnim kamnu četert ure vidno ginjeni Boga za tukaj prejeta posvečujočo gnado hvalili in se v Boga zamaknjeni solzili. Globoko so v serca segle njih besede, ko so jih spred veliciga altarja zbrani množici potem govorili od

imenitnosti sv. kersta in od posvečujoče gnade Božje, katero naj bi si pač vsak vernik vedno ohraniti prizadeval. Tudi so obiskali svojo rojstno hišo v Mali vasi, namreč grad gosp. Treo Santota, kjer so vpervič luč svetla zagledali. Prečastiti gospod pa niso tudi pozabili na Metliko, kjer so nekdanj kaplan bili in kjer se je bil njih pobožni sklep, v Ameriko iti, uresničil. V Novim mestu, kakor v Metliki so bili prav slovesno sprejeti, cele rajde ljudstva z duhovščino so jim na proti hitele in očitno razodele, da zasluže tako slovečiga gospoda ceniti umejo, in da si v posebno čast štejejo, od njih obiskani biti. Preteklo sredo so od Trebniga zopet slovo vzeli in se prehitro za nas Dolence zopet v Ljubljano podali, odkodar gredo v Rim in potem spet nazaj po ravno tistim potu v Ameriko, kakor so sem perli. Bog jih spremljaj na njih potih, ter jim ohrani še dolgo zdravje in življenje v vedno večji razširjanje sv. vere med ubogimi Indijani!

Od Kupe. Tretji, četrty, peti in šesti dan tega mesca bodo nam Metličanam v vednim spominu ostali. Prečastni škof, naš slavnj rojak gosp. Friderik Baraga so tudi nas obiskali. Minuli petek popoldan ob pol petih oznanuje nam na enkrat voljo bobnenje gromčih možnarjev z bližnjiga homea, ki se Veselica imenuje, in veseloglasno petje soglasno vbranih zvonov zvonika naše farne cerkve njih tolikanj željno pričakovani dohod. Vse je skup vrelo, vidit tega visokiga gosta, osebity starejši svojiga nekadanjiga dušniga pastirja.

Njih perva stopnja po dohodu je bila v svetiše Gospodovo, v cerkev s. Miklavža. Oj kakošni občutljeji so na tem s. mestu njih blago, za poveljanje in razširjanje cerkve Jezusove tolikanj uneto serce pregrevali, na tem svetim mestu rečem, kjer so pred 24 leti, kot duhovni pomočnik, dušni kruh besede večniga življenja svojim ovčicam drobili, opravljaše službo svojiga duhovniga poklica.

Drugi dan, to je v saboto, so ob osmih maševali, po maši pa se podali k trem faram (tako imenujemo tri cerkve, ki v Rozavnicah, v selu piče pol ure od Metlike oddaljenim, stoje) poklonit, priporočiti se prečisti Devici Marii sedem žalost, kateri so vse te tri cerkve posvečene.

V nedeljo pa smo imeli posebno slovesnost, slovesnost rečem, kakoršne še oben Metličan tu doma doživel ni in je tudi morebiti doživel ne bo. Visoki mašnik so namreč ta dan ob pol enajstih imeli veliko peto mašo, med katerim najsvetejšim opravilam so pri posebnih delih možnarji prav dobro gromeli ter slovesnost tem više povzdigovali. Pred mašo so milostivi škof še pridigvali, kar so, kakor so v začetku svojiga odgovora izrekli, neizrečeno želeli. Govorili so o pripomočkih, kateri nas posebno greha varujejo, ki so: stanovitna molitva, spomin na pričujočnost Božjo, misel na smert in sodbo in na brezkončno večnost. Visoko so blagrovali nazočne poslušavce in sploh kristjane naših krajev, ki tako lepo priliko imajo, besedo Božjo tako pogosto slišati. Koliko jih je še — so rekli — tamkej v severni Ameriki, odkodar sim jaz sadaj prišel, ki željno čakajo na kruh večniga življenja, pa ni nobeniga, da bi jim ga lomil.

Marsikteriga poslušavcov, katerih je toliko skup privrelo, da se je vse terlo, je ta lep nagovor do solz ginil. V pondeljik zjutraj po šesti maši, katero so sami opravljali, so nas zopet zapustili. Bog jih varno in srečno spremljaj do njih čede, ktera jih gotovo željno nazaj pričakuje.

Pri nas pa ostane njih spomin na veke. Sicer jim naše siromašno ljudstvo ne more spominka iz marmeljna staviti, kot nek dobroželjni dopisnik v predzadnjim listu

Danice svoje hvalevredne misli razodeva; tode spominek, kteriga noben zob časa zdrobiti ne more, so sami v sercu sleherniga postavili, kateri jih je le vidil. —

Borovčan.

Razgled po kersanskim svetu.

Dr. Hirscher je o badenskih zadevah na svilo dal bukvice: „Zur Orientirung über den derzeitigen Kirchenstreit“ (Freiburg. Herder), ki so izverstno spisane in močno slově.

Veliko denarja, malo uspeha. Katoliške Irce poprotestantčiti si zdaj šestnajst anglikanskih družb prizadeva. V ta namen obernejo vsako leto okoli pol miliona tolarjev. Ene zmed teh družb se že 50 let sem pehajo, svoj namen doseči. Ali Irci so še zmiraj katoliški Irci.

Iz Jeruzalema se je časniku „Univers-u“ 10. grudna pisalo, da so greški popi zoper patriarha Valerga naklepe delali, in tudi s silo poskušali, spoditi ga iz vasi „Beit-Djallah“. Francoski poročnik je od turške oblasti zadostenje tirjal.

Premembe duhovščine.

V Ljubljanski škofii. Fara v Adlešiču je podeljena gosp. Antonu Krašovicu, kaplanu v Trebnim.

V Goriški škofii. Gosp. Fr. Lužnik je za vikarja v Morar postavljen. — Prečastiti gospod Blaž Bucik, ki je bil nekdanj več let vikar stolne cerkve v Gorici in ob enim tudi spirital v tukajšnjim Goriškim semenišu, potlej pa do te dobe fajmošter in dekan v St. Petru blizu Gorice, je bil dne 31. mesca januarja od svetliga cesarja imenovan korar Goriške stolne in metropolitanske cerkve. Potem je število tukajšnjih korarjev zopet dopolnjeno.

V Sekorski škofii. Gosp. Jožef Poelt, duhovni pastir v Breitenfeldu, je faro v Jagerbergu, in g. Joan. Pojer, kaplan pri sv. Florianu na Laznici, faro v Nestelbachu dobil. — Oskernišvo Lipniške fare je izročeno g. Petru Walnerju, ondanšimu kaplanu. — Gosp. Ant. Czizek, kaplan v Wartbergu, je v Pražko veliko škofijo spuščen, g. Fr. Koffer, kaplan v Oberwelsu, pa za kaplana v Jagerberg prestavljen. — Častna korarja Sekovske škofijske cerkve sta izvoljena: g. Pavl Pongratz, dekan pri sv. Lorencu, in gosp. Juri Tengler, dekan v Riegersburgu. — Začasno oskernišvo Čirkovskega dekanata je izročeno gosp. Dr. Ant. Murkotu, dekanu v Zavrati. — Gosp. Mih. Weissebach, fajmošter v Lietzenu, je 11. dec. in gosp. And. Edlinger (benediktinar iz Admonta), gimnazialni učitel v Gradcu, 30. dec. p. l. umrl. — Prestavljeni so sledeči gosp. kaplani: Jožef Kahr k svetimu Florianu, Mihael Wieser v Landsberg, Franc Kikel v Hengsberg, Jožef Gschweiltl v Straden, Joan Kurnik v Arnfels, Franc Šrol k sv. Antonu v Slov. goricah, Karl Pinsker v Stallhofen, Juri Šabot v Wolfsberg, Jak. Schaffernak v Kirchbach, Andreas Pucher v Trautmansdorf, Lorenc Herg v Edelsbach. —

Mili darovi.

Za uboge Indijane. „Milovščina da najti usmiljenje in večno življenje“ 1 gld. — „Levica naj ne vé, kar desnica dá“ 1 gold. — „Pridi k nam tvoje kraljestvo“ 1 gold. — „Bog ohrani čedi pastirja“ 10 gold.

O p o m i n i.

Milostivi škof, prečastiti gospod Baraga so vredniku „Zgod. Danice“ željo naznanili, da naj bi se darovi, ki jih je kdo za „spominek“ odločil, raji za velike potrebe se le vzhajoče škofije na zgornjim Misiganskim obrnili. Vredništvo bo tedaj še nabrane in tiste darove, ki jih bodo blagi dobrotniki še podelili, za uboge Indijane tolikanj unetimu škofu zročilo, ko bodo iz Rima zopet v Ljubljano prišli.